

Jekabaara

Jamana

World Vision

Cikela cemien - la muséman koonaforisében

a po bo kalo o kalo

Jamana baarada BP : 2043 Bamako (Mali)

Banganmara keko juman joyoré ka bon cikela ka netaa la

Ne 3

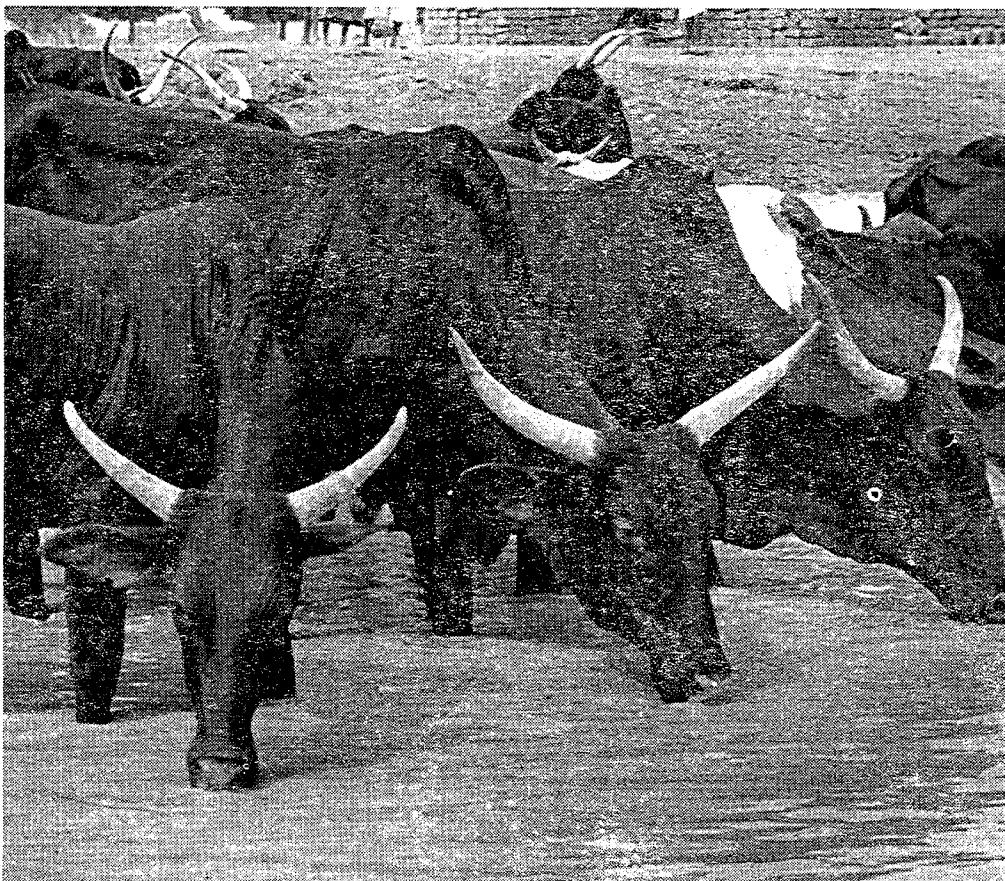
Dantigélikan

San 2002 Kalo 11 nan b'an kunna, n'o ye nowanburukalo ye. O b'a jira ko Ala barika la, an ye 2002 san fana tiime héré ni karaama kono. O koson, kalo 11 nan in ni kalo 12 nan nata ka kan k'an hakilinaw fara nogon kan dugawudon ni hérékanunogonye kadara kono. O de kanma, jekabaara sénennékuu b'a nini jekabaara kalanbagaw bee fe, a cema n'a musoma ; a denmisén n'a maakoroba, u ka batakiw ci ka caya foli ni dugawudon-hogonye hukumu kono, kalo nataw bee kono. K'an faw n'an baw ; an ka dugutigiw n'an ka tónkuntigiw, an'an kokeñogonw bee fo, k'u taanu ani ka kuma an ye u joyoré kan. O kanma, an b'aw hakililajigi an ka adéresi la :

- Jamana baarada BP : 2043
Bamako (Mali)

An ka la nini ye, san 2003 nata in ka ke jekabaara sabatili ye a kalanbagaw taya la. A ye batakiw ci ka caya an ma aw ka dinenatige lahalaw kan, aw ka duguw kono kono kan, an'aw ka seko n'aw ka dñokow kan (nsiirin ; maana...). Siga t'a la aw b'u bee ye aw ka jekabaara kono.

Tumani Yalam Sidibe

World Vision ka baaraw nafa be soco dugumogow fe

Ne 9an

Denmisénfeere lahalaw an ka jamana kono

Ne 7nan

"Kalan be mogé son hakili la, nka kunnafoni be mogé bo cōpān na". Yoro Ulen Sidibe

Koɔrisene te bilako daminenen ye

Mali kono yan, siga te maa si la koɔri joyoroko la nafoloko siratege la. San o san, CMDT ni Mali jama-na ani demebaaw be sefawari miliyari caman de don koɔri baara daf. Lakolidenw fana jenseennen be fan bee baara in ka neɔɔrɔ kanma N'an dun ye jateminé ke, an be t'a sɔɔ ko koɔri te dunan y'an ka jamana kono kabi lawalejan waatiw la, koɔri be sene an bara yan, ka parata ani k'a don geese la masiriko daf. Hali n'o waati koɔri sene cogo ni sisan ta te kelen ye, a ka kan an k'a faamu ko hali fɔlo koɔri joyorɔ tun ka bon haali. Masiriko koɔfe, joyorɔba min tun be koɔri la, O tun ye adamadenya diili donni ye sigida kono. A ka c'a la dugu muso misen bee de tun be neɔɔnkafo dugu musokɔɔ ka bon kono, an'o ka kɔlosi kono, ka koɔri wurundili n'a paratali baro sigi. O kene o de tun ye adamadenya ladamudaw kalansoba ye. Bee b'a dɔn ko muso be yɔrɔ min, ce neñafin te sɔɔyen. Dugu cemisennw tun be muso misenw segere, wala-sa ka taa sungurunbaro ke. Ko bee tun ye ke nekanko ye, barisa tasuma tun te sa ka bɔ dɔgɔberew la tuma si.

An k'a to an hakili la k'o waati sungurunya ni kamaleny barika tun ka bon ka teme sisan balima surunsiraw kan. Cemisennin ka sungurun tun kɔlsibaga fɔlo y'ale yere de ye. Awa a tun b'a seko danma jira bee ke walasa ale sun-gurun ka furukesotaa ka ke kunna-woloko ye musonin masaw bee bolo koɔrisene tun be joda were la. Ce ya masiri barikama bee tun jujɔn ye finikɔɔ de ye. O dun ju be koɔri de la. N'an ko finikɔɔ, an kan te bitaw ma minnu kuruba dalen be sugu kɔnɔna bee la. Ayi de ! An kan be finikɔɔ min ma, o tun koɔrifortigi, a paratabaga, fo ka se a gaari

boli baga ma, o bee tun kebaga ye muso kelenpe de ye : muso min ma cewere dɔn ce y'a furuke lakika kelenpe ko. O yere de kanma, koɔri n'a ka barika bee a foroninw senebagaw tun ye musow de ye ani cemogɔninw. A ka c'a la, koɔri tun ye soforofen ye fɔlo, koɔriforo suguya saba de tun be sɔɔ : "koɔrigerentu" ; "masakɔɔritu" ani "foroba-koɔritu".

- koɔrigerentu tun be cike makow de kanma (cemasiriw ; naarabaw ka donfininw fo ka se namamɔgo wɛrew ka masiriw ma...)

- Masakɔɔritu tun ye masakew ni masayamakɔnɔnwa ka donfini Sindi ye.

- Fen min ye foroba-koɔritu ye, ale tun be sene bee fe, bee lajelen kanma.

ga bee lajelen togola koɔriforo tun be yen fana. I n'a fo hami be ke ni ga ka bagankow n'a ka nafolomafen tow ye cogo min, ga bee tun be waso ni ga ka koɔriforo de ye, min senebagaw tun ye ga muso bee ye.

Nin ye nafa fitiinin de folen ye koɔri taabolo kɔɔ kan an bara yan. A toba be yen min ma fo, a dɔrɔ min tene fo yere. Nka min kɔni jinin don, o de ye bee k'a dɔn ko koɔriko te bi lako y'an bara yan.

Bengali Jara

Poyi

Sabu

Sabu man dogo

Sabu bee n'a taabolo

Ka wuli sen talonyɔro

K'i mada binyɔro

Ka yele majumako la !

Sabu dere

Ce te ce ta

Muso te muso ta

Nka ce ni muso be neɔɔn ta

Sabu dankelen taabolo kono

Ka banban

Kunnadiya walima kunnagoya kan.

Ko bee b'i ba bolo

Ce waraba

Muso waraba

Siga t'a la

den waraba yogoro de be ye.

An k'o ma ko sababu.

Sababu dere :

Ka wuli kun na

ka taama kun kan

Ka bin kun kan.

Jaa sabu n'a bɔnna

bee ye sabu ye dere !

Tumani Yalam Sidibe

Hakilisenekeñe

Maa de y'a yere kala ye. Maa te ke fen y'i yere ko. Awa, i n'a fo baji ni sɔmɔnɔ ta, ni maa y'i da bolo min kan, maa tow b'i mine n'o bolo sawura de ye; Se mogɔla ni se warala, senyerela de neɔɔn te.

Tumani Yalam Sidibe

Banganmara keko numan ye nafolomugu ye

Nco Jara

Walasa ka jekabaa raka kalanbagaw lafa amuya baganladon taabolo bëre la, an sera bagandogötöro ma CMDT la, n'o y'an jençgonke Nco Jara ye, ko

Mande Alifa

Jara. N'i ko bi bi in na ko sene ka netaa, i ko baganmara. N'i dun ko fana ko baganmara, i ko sene ka netaa. O kanma, an ka je ka Nco Jara ka fotaw kalan.

Nco Jara :

I komi i yere y'a fo cogo min i ka dantigelikan kono, maa si te nafa nanama soro bi bi in na koorisene : nosen... ; hali tigasene na, ni bagan ti'olo Senekele caman ka baganmara sababu y'o ye. Nka baganmara be se ka nafa caman were fana lase senekela ma, min te sene ka taajne danma ye. Nono nafa b'o la, sogo nafa b'o la... wari yere nafa b'o la.

Mogo min ko senekela, i ko baganmarala.

Mogo min ko fana ko baganmarala, i ko senekela. An b'a jatemine ta CMDT konona kan. N'an ye Fana cikemara ta misali la, misiw be bo ka taa yaalala, ka yorjanya. Adow be taa fo Buguni mara la. O sababu be bo baganw ka dumuniyorontanya de la. O la, fo baganw ka labo ka taa kungojanw de la, walasa u ka dumunikeyo soro.

An dun be se ka misali ta baganmara taabolo kan tubabuw bara. Olu bara "gilasi" (jikuru) de be jigin, n'an k'o ma ko "nezi", k'a ta nowanburukalo la fo ka se awirilikalo konona ma. O ye kalo woço

kuntaala ye. O sanji gilasilama de be jigin ka dugukolo datugu. Bin te ye, awa furabulu fana te ye. O waati, nene barika be bonya haali. O b'a wajibiya baganmarala bee kan u k'u ka baganw bila so kono. O b'a soro samine temenen u y'u ka bagandumuniw kan, k'u mara konuma geleya waati kofolen kalo woço nata jesigi kanma. N'an dun y'a jatamine, anw yerew bara yan, sene baaraw bannen ko, baganw be bo ka taa balonini na kungojanw la.

A dow be taa fo buguni mara la. O be ke k'a sababu ke baganw ka dumuni deseli ye an ka sigidaw kono. K'a ta awirilikalo la, fo ka don samine kono, baganw ka dumuniko geleya be y'o waati yere de la kosebe, barisa an ma bagandumuni mara. Baganw dun be boli min ke ka taa kalo woço ke dumuni keyoro la, senekela be bono u nogo la. Awa i tu taayoro don, i be bono u nono fana na. Tonu jumen b'o baganbaara la ni togoko gansan te : misi 400 ; misi 300, de be karisa fe. A banna ! I te nogo soro ; i te nono soro. Awa min be tije u la i kun, i yere b'o don. O de kanma anw ka jatew n'an ka kalanw taabolo y'a jira an na, CMDT baaraw hukumu kono, ko cikela bagantigiw ka nafa be fen min na, o de ye bagandumuni matarafali ye. Ka dolikiw sene ani bagandumuni werew. Notige kofe, ka sokalaw ni nokalaw ani tigakalaw ni kabakalaw kan, k'u laja waatinin kono, kasoro k'u ce k'u lamara marayoro numan na. Fen min ye hali an ka kooriforow ye, an k'a don ko nafa b'olu la min te koori nafa danma ye. u buluw ka di baganw ye haali. N'an ye bagan dumuni ninnu kan, an be tu jo marayoro la. U te lada. O la, hali ni sanji nana, o be jigin u fe, a te don u la. Saminefabinw

fana b'o cogo la. Ale fana be kan ka lamara ka dumuniko geleya waatiw jesigi. N'an b'u di baganw ma waati min, an b'u funfun ni kogoji walima sukaroji ye. Nin de kanma, ka bi setanburukalo la, an b'a nini bagantigiw fe u ka binw kan, i n'a fo ngoolo geren ; nanaalen geren ; ngasan geren, k'u lamara an ka focogo in na - i be se ka bin fen o fen gerennama tige, i b'a tige. i b'u ni doliki ke nogon na, k'u kuru k'u lasagon. Fen min ye kaba fana ta ye, il b'a kari k'a ju jolen to. Walima i b'a kan k'a jo kabaton - kabaton. A kafisa i k'i ka doliki sene kabaforo senkoro foro kono.

N'an ye nin folenw laje, an b'a ye ko lafilifen te senefen na, ladonko numan kono, a bee be cikela nafa.

Bagan ladoncogo

N'an ye jatamine ke, samine min ye bin wuli waati berebere ye, o de y'an ka baganw pasawaati ye. O sababu be baganw siyoro laben kojuguya de la. An ka werew konona labennen te. Sanji mana na, were konona be ke bogoji ye. Bogoji ladali dun man di misiw ye. O de kanma u be suwaati jan k'u sen kan were kono. Duguje, genbaga b'u labo ka taa n'u ye kungo kono. Yen, u be jiri sumaba do korela segere ka tu da yen ka tile fanba ke, fo ka se wulada ma. O ka di genbaga ye, barisa a b'ale lafiya. Nk'o b'a jira ko baganw ma dumuni ke sunogo kanma. Baganw be samine bee de ke o cogo la ten. U be pasa u sen kan ka da dumunibaliya kan. O bee be ke ka da baganw siyoro labenbaliya kan. An dun ka kan k'a don ko bi bi in na baganko man kan ka ke togoko gansan ye. Baganw ka kan ka ke nafolo y'an bolo. Ni bagan 400 ;

A to beje 4nan

Ne 3nan to

walima 500 b'i bolo, mun b'i bali ka 100 nɔgon feere o la k'a toba siyɔro laben kojuma ? ka gaba jo k'o kumbili ni toli korow ye. O yere kanna be

Misiw ni baganimsenw bεε ye nafole ye u iadonbaga juman bolo

se ka ke bagandumuniw lajayɔrɔ ye. Jamanaw be yen bi i n'a fo osutarali. I be se ka cikela kelen soro misi 10000, fo 20000 be min bolo. Awa u baloko juman don. Barisa, o jamanaw kono, a te kun maa la ka bagan pasanw sogo feere. Baganw be latulo.

Bagannokoko

I n'a fo a sifilera Fana cogo min, bagan siya juman nonoko la, o lawaji be se ka ta ka ke baganmuso were la. O bena ni bagan nonoba bola soro ye. Nono litiri 15 nɔgon tile kono. N'o nɔgon danmado b'e mɔgo min bolo, yali o t'a danma nafole ye wa ? I n'a fo an y'a fo cogo min na, bi bi in na, bagan camantigiya ko te. Nk'a labaaraco-goya de ko don. i k'i ka bagan dɔw feere ka were laben a nema tɔw kanma. O be nafa caman de lase an ma.

- An təna bɔnɔ u nɔgɔw la. fen min y'u nɔgenew ye, olu be lasagon "lateriniw" kono. O fana ye nɔgo ye.
- A b'an ka baganw bali tijeni ma. San o san, an ka baganw be gen ka taa dumunikejɔrɔ la. Kalo woɔrɔ, an t'u lahala dɔn. A ka c'a la, n'u koseginna, bagangenna b'a f'an ye de ko nin hake in sara. An n'an ka baganw nono te sanko u sogow

kuma t'u wari ma.

Fen min ye baganw ka banaw ye

An be waati min na sisan, misiw ka bana gelen min barika ka bon, o ye fogonfogondimi ye. O de sɔgɔli ka kan ka k'u la. O be to senna fo samijedon waati. Samijε na, baganw ka bana ye sumayabana ye. O be kalo seegin nɔgon de ke. O de kanma bagantigi ka kan ka sumayabana sɔgɔli k'a ka baganw la samijedon waati. Fen min ye ntεrfagalaw ye, o fana be k'u la. Samijefentumuw fana be bo. Olu fana kasaara be se baganw ma. Olu fana be faga. Fen min ye nteri ye, o fana fura be k'u la. Nteri ye bana ye misiw be min yelema nɔgonfe. Misiw be taa genyɔrɔ la. U be kɔsegina ni bana caman ye. Bana do yere be yen ko sapa. O ju be bo kɔdɔwari. O ye bana ye min be joli misenw bila misiw da la, ka dumuni geleya u ma. A be misiw sεgen kosebe. o kanma, ni misiw nana ka bo genyɔrɔ la, a ka kan i ka bana fɔlen ninnu sɔgɔliw k'u la teliya la. Marisikalo fo awirilikalo, i be "saribɔn" fura k'u la, ani nɔjibɔta. N'an donna Zuwenkalo ni

zuluyekalo kono, i be segin ka sumayafura k'u la tuguni. U be don samijε kono n'o ye. Samijε, tile 15 o tile 15, ntumunin do be bo. A be kononabana bila misiw la. Fo k'o gen. Fen min ye ntεre ye, ale be misiw toɔrɔ. U te bin dun ka f'a la. Ntεre furakeli wajibiyalen don bagantigiw bεe kan.

Ladilikan

Ka bi mande ka waati fo bi, anw ma misiw ni sagaw bila so kono, fo ba. O b'a to werew kono na be ke bogoji ye samijε fe. An dun k'a don ko bagan ye nafolomafεn de ye, min yere b'a yere labugun. A ka kan an ka do feere u la, walasa ka tɔw lakanafεerew tige.

i n'a fo adamaden, baganw fana ye nimafεn de ye minnu be bana. An k'an janto o la. Fen min ye baganw ka dumuniko ye, an k'an sεbe don o ma, o b'a to an b'u soro an bolo kɔrɔ waati bεe, ani k'u kisi tijeni ma.

Nco Jara CMDT maa faamuyalen do bagankoo baara dakun na. kan tabaga ni baara labenbaga : Tumanai Yalam Sidibe

Kolɔsiliw

An be don min na i ko bi, baganmaralaw be se ka ke tonjekuluw ye ka baara kofolen ninnu bεe waleya baganmara kεko juman kadara kono. Awa nafa b'o de la fana.

Kolɔsili filanan :

Ni maa min b'a fe ka so sεne baganbalo kanma, i b'a sεne kaba walima nɔsun senkɔrɔ. I b'a den boko fɔlɔ dɔrɔnpe de ke. Ni kabakari walima nɔtige kera, i be soro k'o to ni so bεe don nɔgonna k'o bo ni nɔgon ye. I b'a laja waatinin kono, ka soro k'a lase a marayɔrɔ la. Doliki fana ta be k'o cogo la.

Kolɔsili sabanan :

Baganbalosene ye jateminɛko de ye. I b'a sεne ka ben bagan hake ka waati balo dunta hake ma. Misali la, e ka bagan kelen be balo kilo tan ni duuru (15) dun tile kono. O be taa hake joli la kalo woɔrɔ bisigi kono ? Ni bagan keme (100) dun de b'e bolo dun, o be taa hake joli la ? Ninnu de ye jateminew ye bagantigi bεe ka kan ka jantoli ke minnu na, walasa baganbalosene k'i ka baganw nafa a nema.

Ninnu ye hakilinaw ye an ye minnu saman kerɛnkɛrennenya la ka bo Nco Jara ka jemukan kono, aw ka nafa koson.

Netaa bëe jujon ye kalan ye

Adama Njinugo
Sangare

C M D T ma kalanko bila bolo kofe sira si kan, kabi folo fo bi - kalan de ye netaa bëe sinsinbere ye. Kalan de ye netaa bëe jujon ye. N'i ko baara o baara këbaga numan ka soro, a wajibiyalen bë i kan, i k'o tigi wele ni kalanfenw ye. Fen min ye koorisene taabolo ye, kalan de kanma bi, ciklaw bë baara caman k'o kadara kono.

N'an ye Sikaso cikemara ta kerenkérénnya la, an bë t'a soro ko, i n'a fo CMDT mara

duuru tò bëe bë cogo min na, yan fana, CMDT ka baara bëe bolodawale fanba ye kalan ye : balikukalan ; baarakalan ; musow ka netaakalanw fo ka se adamadenya taabolokalan tow bëe ma. CMDT ma kalanko ke bolokofefen ye ne si ma : k'a ta nemaaba dakun na, fo nema misenw, ka se baara-taabolo tigilamaa tow ma.

Ne bë welekan lase ciklaw yere de ma sisan. An ka ntallenkor dö b'a fo ko : "ka ba bila kulukulu kono, o bë batigi ma, nk'a k'i yere laben kulukulu kono, ka dabolo numan soro a yere la, o te fo a yere k'o". Maa y'i deme cogo o cogo, deme o, n'a sigida an'a kunceda ma ke deme

sorobaga yere ye, deme o te ke doweré ye tokajeko de ! Sini bë maa de ye min bë yeredeme dafa ni deme sorotaw ye.

Sikaso ye baaraduguba ye. Sikasokaw lakodonnen bë ni baara dusutigiya ye kabi lawale la. N'i ye jateminé yere ke fana, Sikaso de lakodonnen bë ni senefen kene ani senefen jalen, fo ka se jiridenw soroyoroba ma. Ala k'o sankorota ka t'a fe.

Fen min ye kalanje taasira ye, Sikaso cikemara kalanko lahalakatimu file :

Nin faamuyaliw bolen ko yen, n bë foli ni baaranjogonya keko numan taanuni lase an ka ciklaw bëe ma Sikaso CMDT cikemara nemaayaso togó la.

Adama Njinugo
Sangare
Sikaso CMDT
cikemara kalanfa.

Kalansow	Kalanse hake	Kalanden sébennénw	Kalanden kiiménénw	Sehakew			
				Kulu 1	Kulu 2	Kulu 3	Kulu 4
Cemaw	247	5514	4943	1563	1699	889	792
musomaw	79	1780	1528	368	421	376	363
bëejekalan	286	x	x	x	x	x	x
Kuuru	612	7294	6471	1931	2120	1265	1155

Jekabaara

Jamana CMDT CODE S.N.V

Cikela cérém n'a musoman kunnafoni sében
a bë bo kalo o kalo
Jamana baarada la BP: 2043 Bamako (Mali)

Maa bɔ̄ murutili juwuliyyo de don, nka maa t'ɑ kuncayoro don.

San 2002 setanburu-kalo tile 19, Afrikikaw bœ, kerenkerennnya la, an ka yanfan fœ Afriki jamanaw sigibagaw, bœ nefara yorɔnin kelen maa si tun sigilen tœ ni min ye. Murutili wulila. Ufuyeti Bawani ka jamana denw ni nɔgon ce. Maa fagata folow su serila nbédaw kân, maa 2000 ni kô, don kelen, ka fara Kôdowari jamana (an kan b'o de ma) jamanakuntigi kôrɔ kan, n'o ye Oroberi Geyi ye, ani sorodasiw ka nemaaba.

Murutili o de labanna ni Kôdowari jamana tilali ye fasoden jekulu fila ni nɔgon ce. Abijan (faaba) fo Yamusokôrɔ, olu tara fangatigilamaaw bolo. Nka, maa murutilenw ye taya sɔrɔ Buwaké n'a dafedugubaw kan. "N sen te basakelé la, o y'u bilabali ye nɔgonna i nagakôrɔ de dœ ! "Tiné na, nɔgonfaga tora Kôdowari-kaw yere danma ni nɔgon ce, nk'a jalaji minbagaw kera a lamini jamanaw de ye dœ. Dunan maa miliyon 3 ni kô de bœ Kôdowari minnu kemetila hakeba ye mali-

denw ni Burukina Fasokaw ani Nizerikaw ni Nizeriyakaw ye. Awa fana, nin jamana kofolenw bœ cœ, Mali jamana de ka dinenatigœ sirilen bœ Kôdowari la haali. Anw ka gejisira kanfenw bœ bœ na Kôdowari de fœ (taji ; sojominenw ni mansinw n'u minen mafalenw...). Awa, hali an ka kôrɔ bœ lataa dije sugubaw la Kôdowari gejida de fœ.

Bi bi in na, a ga ka dôgo Mali jamana kôrɔ ko min bolofara dœ te Kôdowari. Fen min y'a dunanko geleyaw ye, an bœ don min i ko bi o bœ an bara yan haali. Maliden minnu yerejinibagaw y'u kôsegin faso kôrɔ, ani Kôdowari jamanadenw yere, Sikaso mara falen b'olu de la bi.

Nin bœ de b'a jira k'anw ka nemaaw ka kan k'a don ko fitinebalawu in ka meennsenna t'anw nafa. U ka wulikajo caya walasa ka fitine in kuncé joona, nontë a bœ se ka ke karatow ta ye, degé sisi bœ minnu da !

Tumani Yalam Sidibe

U ko

N te bon n kan bana na, a bennet don banabaato da ka teme dogotoro, walima furabo la kan.

Hamidu Jara
arajo "Kledu" Bamako

Fine juguba de tun bœ kow geleya furakeli la Mali kôrɔ, kerenkerennnya la baarayorow kôrɔ geleyaw. Sanni o fura tun ka nini baarakelajugu kunda, baarayorɔ yere de tun bœ datugu ka bœ yen. O te ke belen !

Amadu Tumani Ture
Mali Jamanakuntigi.

Faransikaw jama, aw minnu bɔra maabaw la, tarikuba kôrɔ, n kan b'aw de ma, an ka wuli k'an jo walasa an ka jamana ka ke waati bœ jamanaba ye.

Zaki Siraki
Faransi Jamana kuntigi
(San 1976 a ka pariti "RPR"
Sigili senkan waati)

Ala ye den min labange jama kunko nénaboli kanma, cogo si la o denjenningma te sa ! An b'a kela nɔgon na gansan, nontë bœ ka ko dilannen bœ Ala fe ka kôn i yere ka dinenatigœ ne ni san bacaman ye.

Elaji Fode Seyidu Kone
Bamako karamogoba fôlo dœ.

Denmisenfeere te jamana ka jetaa sabati Bi denmisew ye sini maakorow ye

Osiratige la, Mali kenyereye Arajosow n'a telewizonsow baarakelaw ka jekulu "URTEL" ye tileduurukalan boloda ka jesin Sikaso mara kenyereye arajosow baarakelaw bee lajelen ma. Arajo baarakela maa 30 nogen tun be kalan in kene kan, ka fara kunnafonijensenna werew kan minnu bora Bamako; ani Sikaso foroba cakeda maa daw.

Nteten, okutoburukalo tile 7, san 2002, nege kanje tan temenen ni sanga 25 ye Zan Bosiko Togola kalanyoro la, jama dafara tuma min na, kene nemaaaya dira Sikaso mara nemaa Bokari Samaseku ma. O temenen ko, Mali kenyereye arajosow n'a telewizonsow baarakelaw ka jekulu nemaa Fili Keyita ye kalandenw bisimila, k'a jini u fe, bee lajelen ka kalan in ke k'a ban bonya ni karaama kono.

Fen min ye "INISEFU" ka ciden Isumayila Mayiga ye, ale y'a jini kunnafonijensennaw fe, u k'u fanga fara nogen kan ka denmisenfeere kele, sabu, a kasaara te fo ka sa dan na.

Muso ni den, ani denbaya ka kow nemaboli minisiriso bolofara min be Sikaso, o nemaa ka ciden Sibiri Danbele ye nefoli ke maaw ye, ko mobili fila falen tun be denmisew na k'u kunda Kodowari kan. K'u ka cakeda y'a seko ke ka o denmisew kubon Kajolo, k'u lasegin.

suguya ye.

Isumayila ka fo, denmisenfeere in te jamana ni jamana ceko dama ye tugun. A be ke jamana yere kono. A be ke Mali kono yan cogo min na, a be ke farafinna tilebiyanfan n'a cemance la o cogo kelen na. A ko denmisenfeere in be ke ka da kun caman kan. Nk'a fanba ye faantanya ye. A ko fana k'a donnen don ko Mali ye denmisew labilabaga jamana ye walejugukelaw ye.

Muso ni den ani denbaya ka kow nemaboli minisiriso bolofara min be Sikaso, o nemaa ka ciden Sibiri Danbele ye nefoli ke maaw ye, ko mobili fila falen tun be denmisew na k'u kunda Kodowari kan. K'u ka cakeda y'a seko ke ka o denmisew kubon Kajolo, k'u lasegin.

Sibiri Danbele ka fo la, k'a ta feburuyekalo la fo ka se bi ma, muso ni den ani denbaya ka kow nemaboli minisiriso bolofara min be

Ka bo kinifé ka taa numanfe : Fili Keyita; Isumayeli Mayiga

Sikaso, o baarakelaw ye denmisen 543 lasegin u taato Kodowari, ka ke sababu fana ye ka denmisen 290 minne ka bo Kodowari ka na n'u ye Mali kono yan. Danbele da sera a ma a ka kuma kono ko kumanogonya temena u ka cakeda ni mobilibaarakelaw ni donsow ce cogoya min n'u be se k'u fanga fara nogen kan ka nin waleya in kele.

Midi temenen, baara to kera jalaje ye (siniman) min jesinnen tun be denmisenfeere cogoyaw jirali ma. Denmisenfeere temesira

bee lajelen jirala ja in kono. Denmisew feerebagaw sendoncogo wale in na ani denmisew be geloya minnu sorro a ko la.

An ye denmisenfeere temesira filia ye :

Morikaramogow be minnu feere ani denmisen minnu be wuli ka taa n'u yere ye jamana kono nafolajini na. Nin yoro in b'a jira ko denmisen minnu be taa jamana kono, k'a bee te denmisen feerelen ye.

Walasa ka forobabaro ke, kalandenw wulila ka se Daalen. O ye dugu ye min be Kaboyila komini fe, a ni Sikaso ce ye kilometre 47 ye woroduguyanfan fe. U ye baro in kono sankorota ni kuma dili ye dugumaaw ni diinejemaaw, ani denbaya ni denmisew ma. Baro in kera sababu ye ka u bila hakilijagab la denmisenfeere geloyaw kan u ka sigida kono, mara kono, ani jamana yere kono. Daalen dugutigi Adama Berete y'a ka nisondiya jira jama la, ka layidu ta fana. Ko ni Ala sonna a ma, ale n'a jenogonw bee lajelen ben'u jeniyoro fin wale in keleli la.

Fen min ye Sikaso mara nemaa ka ciden Iburayima Hama Tarawele ye, ale ko ko kalan in kera sababu ye maaw k'u ka donniyaw n'u hakiliw falen-falen nogen na ka jesin wale jugu keleli ma, n'o ye denmisenfeere ye.

A ye foli ni taanuni ke ka jesin "INISEFU" ma. Ka d'a kan, ale de kera sababu ye ka tileduurukalan in musaka ta nafoloko siratige la. O temenen ko, a ye Mali kenyereye arajosow n'a telewizonsow baarakelaw ka jekulu nemaa fo. Sabu, olu de ye kalan in boloda ka jesin u ka baarakelaw ma Sikaso mara la.

Fen min ye den ni denbaya lakanani cakeda nemaa Bokari Mohamedi Atayeri Mayiga ye, ale ye caman fo kunnafonijesennaw joyoro kan denmisenfeere keleli la. O hukumu kono, kalandenw y'u kun don doni girin in koro.

Wa ni Ala sonna, a tu too.

Yusufu Fane

Kasiyolakaw ni "World vision" ka baara nōgonyan kibaruya

Kasiyola ye dugu ye min bē Sorobaso komini na Kucala mara la. A ni Ntōgonaso ce ye kilomètre 9 ye bayanfanfe. A dugumaaw ka baara nesinnen bē sene ma. O senefenw fanba ye kaba, tiga, sajō, keninge ani kōri ye. Ni tilema bora, dōw bē jago-misenniw ke. Nin b'a jira ko cesiri ni baara ani nōgondeme bē Kasiyolakaw ni nōgōn ce. O siratige la, bolodijōgōnma sira bora u ni "World vision" ni nōgōn ce. Musa Goyita ni Madu Goyita ka fo la, kasiyolakaw ni "World vision" ye baara damine san 1998. K'a ta o la fo ka se san 2002 nan ma, a ye baara caman ke u ka dugu kōnō, minnu file :

1, A ye kōlōn kōrō 4 da laben, dugumaaw joyorō kēr'o la farikolo-labaara ye, "World vision" jōra n'a nafolomayorō ye min hake benna sefawari dōrōme ba 120 ma. O temenekō, a ye nēgen 2 sen dugu kōnō. Dugumaaw joyorō kēr'o fana na fari kololabaara ye. O temenekō, "World Vision" ye maa kelen ta dudu kōnō k'o kalan walasa a bē se ka duguden tōw kalan cogo min na.

A ye demeni ke ni kalankeminew ye balikukalanko siratige la, k'u dege saniyali baa-raw la. A kera sababu ye ka taari 1 nōgōnna laben Kasiyola musow togo la nakōbaara kanma, ka dōw dege galadon ni safunedilan na. An bē don min na i n'a bi, sefawari

Musow joyoroba bē world vision ka jetaa ko bolodalēn w la.

dōrōme ba naani (d.4 000) bē sōro yen musow ka kesu kōnō safunedilan ye min lase a ma. O

temenekō, "World Vision" ye an ka musow dege serintobi ni denw peseli la. Nin baara kofolen minnu file nin ye, anw kasiyolakaw ma gelyea foyi sōro "World Vision" fe u waleya tuma. Wa bi-bi in na, an te se k'u nafa fo ka se u dan na. Ka d'a kan, a kera sababu ye ka faamuyali ni yiriwali don dugu kōnō. N ka o bēs n'a ta, an b'a nini "World Vision" fe hali bi a k'anw deme. O siratige la, dugu bē lanini kura minnu ke olu file :

- 1, Balikukalanso
- 2, Lakōlisoko
- 3, Kasiyola ni Ntōgonaso ce sira labenni

4, Musow ka kalanko. Kerenkerennenya la, balikukalan.

Hakilina werew : An bē don min na i ko bi ; "World vision" ka baara taabolo ka ni. O hukumu kōnō, an bē foli ni tanuni ke ka nesin Ntōgonaso "World vision" nēma Poli Kulubali ma, ka fara a baa-rakēnōgōn kan, n'olu ye Dadugu Kulubali ni Bensiyame Male ye, ka fara u ka ji ni kungo lakanabaga Poli kan.

Yusufu Fane

Nizansokaw ma to kō World Vision ka deme sōroli la

Nizanso ye dugu ye min bē Sorobaso komini na Kucala kubeda fe. A ni Ntōgonaso ce ye kilomètre 3 ye tilebinyafan

World vision ma denmisénw ka kalanko ke bolokōfeko ye

fe. Yenkaw ka baara fanba ye sene ni baganmara ani jagomisenniw ni nakōbaara ye tilemafē.

Cisiri ni sēbe ani nōgōnfaamu bē Nizanso. O hukumu kōnō, yen musow ni World vision ye jēnōgonya damine san 1999. K'a ta o la ka na se bi ma, u bolo bē nōgōn bolo. Jēnēba Goyita ka fo la, ale min ye Nizanso musow ka balikukalan karamōgō ye, don do la, Ecenī nana a sōro an bē kalan na an ka nēmaa ka sodalaga kōrō, a y'an nininka ko n'a y'a sōro kalan b'an sēbe ma, k'an k'o f'a ye. An y'a jaabi k'a b'an sēbe ma. O kelen, an ka nēmaa ye muso dōw bila ka taa lanini ke World vision na

Ntōgonaso. O hukumu kōnō, World vision ye balikukalanso jo anw fe yan, min musaka sera sefawari dōrōme miliyon 3 ma, dugu ka bota kera min na sefawari dōrōme ba bi woōrō ni naani ani kēmē naani ni bi kōnōton ni woōrō (64 496) ye. O temenekō, a ye lakōliso kilasi 3 ni nēgen 3 jo, min musaka benna sefawari dōrōme miliyon 15 ma, dugu ka bota kera min na sefawari dōrōme miliyon 1 ani ba 30 ye. Dugutigi yēre ka fo la, u ni World vision ka baaranōgonya damine ni bi ce, u denw bē furaké ka tila k'u sōn fini caman na. Nakōbaarako hukumu kōnō, World Vision nana ni

A to bēnē 9nan

ne 8nan to

giriyasi (negesinsan) min ye, a musaka benna sefawari dōrōmē miliyon 1 ani waa bi 30 ma. Dugu ka bōta kera o fana na sefawari dōrōmē ba 10 ye.

O temenēn ko, a ye dēmē don dugu ka lakoliso kōrō jōlen ma ni kalankēminēn wye an da ma se min nafolo hake ma.

Dugu ka lajini :

Ali Danbele k'a b'a jini World

Vision fe hali bi, fen o fen hamī bē ale n'a ka maaw la, o ye minnijiko ye, ka fara siriko kan. Musow togola, Musoje Danbele da sera musow la jōsimansinko ma.

Hakilina wērew ka bō dugumāaw fanfe :

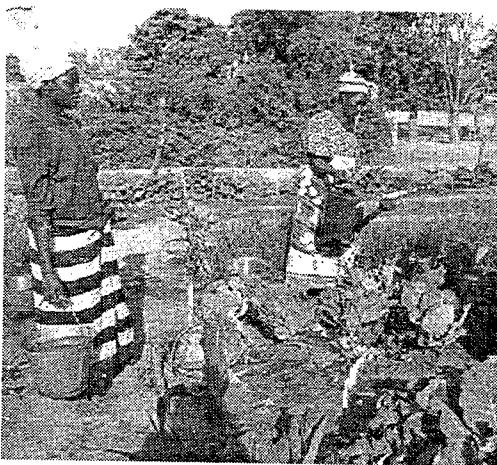
Nizanso dugutigi n'a ka jama y'a jira u ka kumalaban na k'u ni World vision ka baarañogonya hukumu kōnō, u ma fine foyi sōrō World vision ka baaraw taabolow la. Fen

min ye u ni World vision ka baaraw kolosibagaw cē ye, n'o ye Dadugu Kulubali n'a baarakēñogonw ye, u ka tooro foyi ma se anw ma an ka sigida la. An bē foli ni tanuni ke ka jōsin Koloni "World Vision" ADP jōmaa Poli Kulibali n'a baarakēñogonw bēs lajelen ma. Kerenkerennnya la, karamogo Dadugu Kulibali ni Bensame Malen.

Yusufu Fane

World Vision jōgōn ka dōc...

Ni maa bē ko o ko la dijēnatige in kōnō, a ka kan i k'a kēkun dōn, walasa a kēcogo kana i kamanagan. O de ye wale ye jētaasira bobaga bēs ka kan ka min faamu walasa a bē kē mōgo minnu kanma, a k'olu nafa. Ni dun ye World Vision ka

baara taasiraw lajē a baarakēñogonduguw fe, i b'a sōrō ko nin hakilinan sabatilen don a nēma. Ne ye ko kelen kolosi World Vision ka baara taasiraw la min ye ne nimisiwasa haali. O ye nin de ye : "World Vision bē dugumaaw de nininka fōlō fen na, u bē min fe o ka waleya u ka dugu kōnō, k'o waleya". Nakōko ; musow ka bē nōgolasira wērew ; kalanko ni kalansow ; kēneyako fo ka se dugu ka bōnōgōlasira wērew ma. Awa World wVsion ni dugumaaw yēre de bē nin baara kelen-kelen bēs

waleyaferew tige jōgōnfe. O ye wale nafamaba ye barisa, dijēntaalen kōrō don : "sanni i ka maa dege don o don bololasōn jēge sōrōli la, a dege jēge yēre minecogo la. O b'a to dēmē bē barika, barisa hali n'e t'a dafe don min, a jēgēkonege tēna ko tīnē.

Bi bi in na, siga hali kelenpe t'a la, World Vision ye duguw yiriwa ani k'u bila yiriwa sira kan. Fen min ye hali dugu baara taasira ye meriw n'u ka marako dakun na, World Vision y'a jeniyōrō fin o wale la. Fen min ye World Vision baarakēlaw ye, u bērekēnen bē dugumōgōw ma fan bēs. Ne ye ko wēre min faamuya a nēma World Vision ka baaraw taabolo la, o de ye k'a bē dugumōgōw yēre sendon baara waleya bēs musakako la. Ale bē baara nafolo bō, dugumōgōw b'u jo ni farikolo la baaraw ye, walima yēre ale bē baara nafolo fanba bō k'a fan dō to dugumōgō kun. O de ye baara ka sinijēsigi sōrōli kolomayōrō ye. Aw m'a ye, fen o fen mana ta ten ka nin mōgo la, i t'o minē ni barika ye. Nin bē n hakili jigin balikunkalan feerew la OACV kōnō san 1977 waatiw la. Ni y'a lajē, balikunkalan jukōromadonna a nēma tiga ni suman sēne baarada (OACV) fe o waatiw la.

Nka mun na a ko ma ke kōtigēfen y'o baarada yēre kō ? Jaabi kelenpe de b'o la. Fen bēs

tun bē ta ka taa nin dugu la ten ; lanpan, walamba n'a farasu buwatiw ; bikiw ni kayew ; fo ka se cikelan ma. Dugu yēre ka bōta kelenpe tun t'a la. Ne hakili la, o de y'a to balikukan ma bō kari la ka ntēnēn sōrō OACV baarada tununen ko. Ne bolo, danogōnmbaara-da min bē World vision na an ka jamana kōnō, duguw ni dugumōgōw ka nafa sabatili la, o ye "Pilan Entērinasonali" ye. Tīnē don, u ka baaraw tē waleya kēne kelenw kan, nk'u taabolo bēs ye kelen ye. O de y'a to duguw ni dugumōgōw bē bō u nunma a nēma n ka sigida duguw bēs kōnō.

An ka misali ta Bla bazi kan World Vision kōnō, a b'o min dōn kōsēbē, yen, k'a ta Tuna dugu la, ka taa tengun Yangaso la ; k'a ta Bla, fo Kucala, nakōw bē fan bēs ; musow bolo bē galadon na fan bēs. Awa, fen min ye kalansow ni dōgōtōrōsow ye, olu b'a dugu caman kōnō.

An ka taama senfe, an ye hakili la jinjin ke maa caman fe (cēw ni musow). A bēs ka kumaw benna kelen ma, n'o ye World Vision jōyōrō nōnabilabali ye duguw kōnō.

Kuma kuncé la, an da bē se dugumōgōw bēs damakeneni na World Vision ka dēmen tōnōbōli la. Silame ; kerecen ; tontigi fo ndateddiinenaw. Bē ye kelen ye.

A tō bēnē 10nan

ŋe 9nan tɔ

World wision, ale no bɛ ko la hali Segu dugu yere kono. Anw ka misali tara Bla bazi kelenpe de kan, nk'an k'a dɔn ko a dan te Bla ye. Bazi wrew bɛ yen : Bamako ; San ; Koro.

An da sera nin yɔrɔ kelen o kelen ma, World Vision ye netaa-baaraw waleya a nema o yɔrɔw duguw kono.

Ton ŋunu te san sɔrɔ juru ko.

Awa, n'i y'a men n muso nagalenga, i ce ka ladonkojuman de ko don dɛre. O de kanma da bɛ se World wision ka baaradademenafolobobagaw ma : Siwusi ni Holandi jamana ; Kanada ni Aliman jamana, ninnu n'u nɔgonna caman kono maakanumaaw de bɛ nafolo bila World wision ka bolo kan waati bɛe walassa ka diŋe faantan jamanaw n'u

kono maaw ka netaa sabati.

An b'a jira aw la ko World wision te Mali jamana danma kono. Afirki ni Eropu ; Azi jamanaw ni Oseyani taw ma, World Vision b'a seko k'a fan bɛe. Ala kana a ko ke sanjikorowoci ye. Nka netaa min n'a b'o lanini ladiriya kono, Ala k'o sabati an bɛe ye.

Tumani Yalam Sidibe

Cikənana do lakodonni

"muso neleni"

Tɔgo ni jamau : Siyata Watara

AV : Sanankoro

dugu : Sanankoro

Komini : Kabogora

cikəkafɔ : Sikaso

cikəmara : Sikaso

A ka baara kelenw kunnafoni ninan san 2001 samiŋe kono, ne ye :

1. Tiga taari 0,5 sene
2. Sokisema taari 0,25
3. Soja (sumala so) taari 0,25
4. gan taari 0,25
5. Tiganinkuru taari 0,25
6. ncogon taari 1

Nka, ni forow bɛe be labure cew fe ka di ne ma, o ko fe, ne yere be jo ni baaraw tɔw bɛe ye, sumanw selen kɔ o bɛe ladonni be ne yere bolo.

- Sanankoro anw fe yan, ne be nafaba sɔrɔ senefen ninnu na, bawo u be ne kosebe.

Sene temenen kɔ, ne be baara caman wɛre kɛ, i n'a fo :

- jago misennin
- bayele maliw
- tolinoğodilan
- bagan misennin mara ani - balikukalan.

Masalabolo

- Ne be nafaba de sɔrɔ senefen ninnu na. n Ka o te se ka

kegasan. Fɔ tolinoğodilan ka don barika la. Sanankoro yan bi, ce fara muso kan, bɛe lajelen cesirilen don tolinoğodilan na, bawo ale de be sɔrɔ kun kɔrota. Nka sene yere kecogo numan ani ladilikanw labatoli be nin bɛe sabati.

Min ye jago misennin ye sa. Ne Siyata be nafaba de sɔrɔ o la fana, nka ŋunu te san sɔrɔ juru ko.

CMDT ni kafojiginew ye juru don an na, muso kelen o muso kelen bɛe ye wari hake do sɔrɔ, ne yere ye dɔrɔme ba 18 000 sɔrɔ. Ne y'o ba 18 000 tila n ka jago suguyaw ni nɔgon ce.

- makɔronibo, ba 3100 y'o manankun ye
- sunbaladilan 2500 "
- tigadegedilan.k 700 "
- situludilan ba 2 000 "

wari to donna sagaw la ka mara. munna muso be seneke a yere ye ?

Ni y'a ye muso be seneke a yere ye, kɔro jugu wɛre te a la, a kun ye nɔgondeye ye

- muso ka musaka misenw be nɔgoya, a be se ka ce dɛmɛ fana kunko dɔw la, o de la musow be seneke.

E be jago min kɛ, nafa be sɔrɔ u la wa ?

Jagomisenni, n'o ye sunbaladilan, makɔronibo, tigadeg-

dilan, situlubo ye, ne be nafaba de bɔ u la.

Jagomisenni tɔnɔ ni sene kelen tɔnɔ mana fara nɔgon kan, o be mako caman ne ne ma

- ne ni n ka denw ka feerebo.
- denw ka negeladumuniw
- denw ka bana misenni wura (niwakini, asipirini, a.w.).
- Furuw, denkundi, ani saya bolomafaraw ne be se k'o bɛe dilan tɔnɔ na ka sɔrɔ se make ma nankun ma, o temenen kɔ, CMDT ni kafojiginew ka wari be kosegin ka ben a waati ma dɛre. Ni kɔni kera sababu numan ye ne Siyata te se ka min fo ka se a dan na. Nin bɛe temenen kɔ, ne be tɔnɔ do bila kafojiginew la, wali-ma ka saga san k'a mara.

Filitatilen

Jekabaara ka ɔkutoburukalo boko kono, fili danmado y'an sɔrɔ.

- Fili : "u ko..." Masa Solomani ka yoro la, a sebennet bɛ ko "ka bo Bibulu Bɔnɔ". O ye fili ye, "Ka bo Bibulu kono", o de don. O be ne 6 kan.

- Filanan : ne 11 kan, "Faso Mali taabolo" jemukan kan, an y'a seben ko ninan ye Mali jamana sankunbenseli 43 nan ye, o ye fili ye. Ninan ye Mali jamana sankunbenseli 42 nan de ye.

Fan bëe kunnafoni sɔrɔta

An bë waati min na i n'a fo sisani, dijë gelyali ye fən ye min dogolen te maa si la. Jamana ni jamana ce kelew, jamanenw yere dama ni nɔgɔn ce kelew, ani siyako kelew bë dijë fan tan ni naani bëe lajelen na bi, ka fara baaranemaaw ka maa jigilatige kan. Ninnu bëe jɔyɔrrɔba bë adamaden si dögoyali la.

O hukumu kōnɔ, garadijë dō ka saya sababu bora a ka baara tijen i nesiranje la. Baloke tun ye garadijë ye "Liban" (Libanka) dō ka dumunifén feereyɔrɔ la min bë wele ko "Metoro" Bamako ñarela kin na. Baloke ye san 10 ke baara la yoro in na.

Taratadon ɔkutoburukalo tile 16 san 2002, dusukundimibana dō cunna Baloke kan.

Feerekayɔrɔ in baarakelaw bë dusukun tijen Baloke ka saya la, min sababu bora a ka baaratigi ka lamisenyalu jugu la. Maa min yere ta ye dumunifénfeereyɔrɔ ye, o dögök dō nana k'a b'u ka jamana kan n'o ye Liban ye. Kabini kamallen in donna yan, baarakelaw ye fən bëe y'u ne na fo kere. A n'a bagabagalikanw, "n bë aw bila sira tilennen kan !" A ye dō fara baaraketaw hake kan, n k'a ma dɔromé fara baarakelaw sara kan.

Fən min ye Baloke Banbaato ye, baaratigi kura in ye dō fara o ka baaraketaw hake kan garadijeyabaaraw kofe. I n'a fo fo minaburyabaaraw. Hali wuluw siyɔrɔw bëe tun bë furan k'u jɔosi a fe. O bëe n'a ta, a ma kisi a ka baaratigi kura in maasiba ma abada. Ka d'a kan, sanga ni waati bëe, a da tugu n'a da yele, " n b'i bila" kuma bë ce in da ka nesin Baloke

ma.

Nin taratadon in na, Baloke y'a men ko a ka baaratigi kura b'a ka "don o don n b'i bila" bo a sira fe. Garadijë kura dō tun bë tali sira kan ka bila Baloke no na yɔrɔ in na. A yere tun ye Baloke wele a ka na a ka labilali wari minë ka ban.

Kabini Baloke ye nin kunnafoni men, dusukundimibana cunn'a kan taratadon fitiri waati. Seerew ka fo la, a tun te fosi foɔnɔ ni jolikuru dama te. A b'o bo cogo min, a b'o bo ten. Baloke baaraketnɔgɔn y'a nini a fe, k'u ka taa Gabiryeli Ture tɔgɔla dögötɔrɔso la.

U taatɔ yen, a ka baaratigi ma dɔwɛre d'a ma bolomafara ye dɔromé keme fila kɔ (1000 F).

Baloke ni saya ye takaperen damine, n k'a tora saya ta la. A faatura o don kelen taratadon su k'a duguje araba la. Nin ye dusukasiko ye baarakela ma a ka baara ladancogo la, min sababu bora a ka baaratigi ka wale jugu la.

An ye nin kunnafoni sɔrɔ "Les Echos" kunnafonisèben kōnɔ. A ka don n'a duguje boko 1998 nan kōnɔ alamisa ɔkutoburukalo tile 17 san 2002 nan.

Sebenbaga : Abudaramani Diko

Kabako kene

Nin ye Sigotigilamaaw ta ye.

Jikɛnɛ ye fənba de ye sigo kōnɔ. N'i sigora jikɛnɛ bolibali la, o ye garisegɛ numan barikama ye. Nka, n'i sigora jikɛnɛ bolito la, o ye garisegɛ ka taafu sigo ye.

Ka sigo tile bɔtɔ la, o ye sannayelen ye jɔyɔrɔko la. Nka, ka sigo tile bintɔ la, Puwa ! O ye jɔyɔrɔ nagasili ye.

**Ka bo Gabu Tingo yɔrɔ
Mañanbugu kin (Bamako)**

An bara kilisi

N'i b'a fe k'i ko diya maaw ye i bë nin kilisi in fo siŋe kelen k'a foori, k'i neða saalon n'a ye siŋe saba :

"Tu bisimilayi. Sanu jɔlɔkɔ, wari jɔlɔkɔ. Sanu karafe wari karafe. Ne y'o don musow ni cew da, k'u ke bon ye, k'u bila o kōnɔ. Ka ne ... (i b'i tɔgɔ fo) ke cibaa ye ka sigi o da la. Ne ko Ala, ne ko Ala n'a kira"

**Mamadu Nuhun Tarawele
Ka bo Hamudalayi Bamako.**

Nsiirin Surukuba ni nsonsanninba

Nin kera Surukuba ni Nsonsanninba ye. U taara Bugula dugutigi ka ba sonje. U kelen ka ba sonje, u taara n'a ye, k'a da k'a kantige. U kelen ko ka ba kantige, u y'u teriw wele ka na. u ye ba in bonson. Ba tun tololen don kosebe, fo surukuba be nunkoroyele ke. U ye basogo sarada. U y'a saara bee ne. U ye basogo saara ne ka ben u yere hake ma. Surukuba yere ye basogo caman ce ka taa n'a y'a ka so. U bee y'u ka basogo tobi k'a dun. Surukuba ba ye basogo in dun wo, k'a dun ! A ye basogo dun ka damatem, fo k'a konoboli. Surukuba bamuso koni. Surukuba ba konobolila suse. Konoboli in juguyara n balimaw ; k'a juguya, k'a juguya, fo ka juguya konoboli ma ne min ko, o kera. Surukuba ba faatura. Surukuba ba faatulen, a wulila. A tara se dugutigi ma. Bugula dugutigi ma. A ko a ma ko "ale ba faatura de !". Dugutigi k'a ma ko : ee ! Mun tun b'i ba la ?

Surukuba ye dugutigi jaabi ko : konoboli de y'a faga. Dugutigi ye Surukuba nininka ko : yali konoboli cunna i ba kan ten de wa ? Surukuba ko : "Ayi de ! A ye sogo de dun. An ye fura sifaya bee k'a la, nka konoboli ma se ka jo.

Dugutigi ko surukuba ma ko : "Ayiwa sa an ka si. Sogoma, an na jama laje, k'i ba suko ke !"

O kelen, surukuba taara a ka so, k'i da u sira. Duguse jelen, dugutigi ye mogow fara nogon kan k'a fu ye ko surukuba ba sara. K'u ka t'a janaje ke.

U taara surukuba ba janaje ke. O kera nsirasunba do koro. Dugumasa koro do tun b'o nsirasun sanfe, a be tilen nsira in sanfe, a be si nsira in sanfe. Ayiwa, u ye surukuba ba sutara, k'a ka buru dageren konuma. N balimaw, su kolen, ka dibi don, mun kera ?

Su te a ko a te a ne waati min, surukuba de wulila ka taa kaburudo la, k'a ba su wogobe, k'o jimi k'o ban pewu ! A tilila k'i den ka don dugu kono, ka t'i da a ka so. Duguse jelen tuma min na, surukuba solila poyi ka bo a ba kaburu la. A taara a soru kaburu

A to be ne 12 kan

Mamadu N.
Trawelete

dayelennen don. A ba te yen. O yoro bee la a ye kelenakorofa damine k'i kunda dugu kan. A b'a la k'a fo ko : ee ! Nin te se ka ke sa ! Nin te tijne ye sa ! Nin te se ka ke. Fo nin ka ye de. Ni nin ma ye, a te ben ! Na n ka n senfa ka se dugutigi fe joona.

Surukuba y'i teliya ka taa dugutigi ka so ka foli k'a la. A ko : "Dugutigi, n sera i ma. Baasimako te". A ko : "ko do kera, min nogon ma deli ka k'i ka dugu kono yan abada !"

Dugutigi ye surukuba nininka k'o ye mun ko ye ? Surukuba ye dugutigi jaabi ko : kunnu, an taara ne ba sudon ke. Sogoma in na, ne de taara o laje, n y'a soru a su bolen don. Ne dun b'a fe o ka jedon. Fen o fen ye ne ba su bo, o mana ke fen o fen ye, f'o de ka sidon.

A ko : Dugutigi n nana o de f'i ye !

Dugutigi ko : o te baasi ye ! A to n be mogow wele ka na bulon kono. An bena nininkali la.

Surukuba ko : ohon ! O ka ke de. Mogow wele i k'u fara nogon kan. U wele de i k'u fara nogon kan, nonne ne ba suko te bila nin cogo in na ten ! Nin nogon ma deli ka ke an ka dugu in na yan folo. O kanma, ne b'a fe a ksaga ka don.

Dugutigi ye jama dalaje bulonba kono, ka bee kelen-kelen nininka. Bee ko : jen ko Ala, olu koni ma surukuba ba su bo. A ye mogow bee nininka. Bee ko ayi olu m'a bo.

Dugutigi y'i kanto surukuba ma ko : Surukuba i ma koro men ? Surukuba k'a y'a men. Dugutigi ko : N ye bee lajelen nininka. Bee dun y'a jira fana k'ale koni m'i ba su bo. A ko : e surukuba yere y'a lakodon k'a nogon ma deli ka k'an fe yan. U dun be taa e kelen ba bo dingue la cogo di sa ? An dun bena nin ke cogo di ? Jama ko : Aa, dugutigi an ka ko in bulonkonokuma dabila de. An ka jeka se kaburu yere da la, ka a ko sebe laje, walasa a ka su in bobaga senno ye. Bee benn'o kan. Bee ko : An ka taa. An ka t'a laje ! An ka taa kaburuda la. U y'u ce ka se surukuba ba kaburudo la. U ye lajeli ke kosebe. U sorola ka nogonsoso damine sa. Bee kan be : ne no te..., Ne note..., Ne note...

Dugamasa koro fana y'i sigilen to sanfe. A ko dugutigi. Dugutigi ko : naamu. A ko aw be sosoli la. Bee ko ale no te. Surukuba ba su donnen ne jena yan. Barisa ne be si nsira in sanfe, ne be tilen nsira in sanfe. Awa,

surukuba ba su bora ne dugamasa koro jena ka n to nsira in sanfe. A ko : Dugutigi, surukuba dun be k'a gan jama ko, ko k'ale ba su bobaga ko bila kene kan. Yala mogow be se k'i ta fo kuma na wa ?

Dugutigi ye dugamasa koro jaabi ko : Mogow be se k'i ta fo a la ke ! Sosoli mana gan, fan ka tijefola de nini min be se ka mogow bo nogon na. O kelen, surukuba y'i kanto ko : Aa ! jama, a' ye haketo kuma be n da k'a fo !

Dugutigi y'a jaabi k'o ye mun kuma ye ? Surukuba ko : Ne de sera e ma dugutigi ko ka n ba su bobaga nini. Ne dun limaniyara sa ! Ne t'a fe nin ko in ka sen ka taa yoro jan belen. I komi Ala y'a ke ne ba su bora. An k'a ko to ten. Ne be Ala min. Ne be ke Alamine baga ye. N tee maa si tooro n'a kuma ye belen. Bee ka yafa n ma. Fen min ye korofo ye, an k'a dan yan.

Dugutigi ko : i ko ten ?

Surukuba ko : owo, ne ko ten. An ka ne ba su boliko kuma dan yan ! Dugutigi ko : An kan'a jenini tun ? Surukuba ko : Ayi an kan'a jenini belen !

Dugutigi ko jama ma ko : a' ma korofo men.

Jama ko k'an y'an men.

Dugutigi k'o la ko : nin y'a kuma bannen ye. Surukuba yere ko k'a kuma to kana fo belen, k'an k'a dan yan. Surukuba bako su boko kuma bilala yen ten. Barisa maa si te se ka ke ko kun na, ka teme kotigi yere kan, sankon'o ka gundo bee be dugumasa koro bo !

Mamadu Nuhum Trawelete ka bo

Jekabaara

Labolikuntigi ni Sebennekulu kuntigi
Tuman Yalam Sidibe

Sebennekulu

Yusufu Fane

Bakari Sangare

Usumani N Tarawele (CMDT)

Tuman Yalam Sidibe

Demeogonw

Fanta Kulubali

Idirisa Setigi Sako

Bonifasi Danbele

Negenw kebaga

Yakuba Jara ko Kayi

-Labenbaga ordinateri la

Worokiyatu So

Baarakenogonw

CMDT-World Vision-

Ofisi Nizeri-Ofisi iri-OHVN

Hake bota 11000

Batakisira : 2043

Negejurusira : 229 62 89

Jamana baarada-Seki zayedti togola

sira-Hamudalayi kin -Bamako